

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 31. oktobrī
(OR. en)

13800/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0379 (NLE)

ENV 711

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 31. oktobris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 731 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas attiecībā uz grozījumiem konvencijas II un III pielikumā Eiropas Savienības vārdā jāieņem Konvencijas par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību pastāvīgās komitejas trīsdesmit astotajā sanāksmē

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 731 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 731 *final*

Briselē, 31.10.2018.
COM(2018) 731 final

2018/0379 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas attiecībā uz grozījumiem konvencijas II un III pielikumā Eiropas Savienības vārdā jāieņem Konvencijas par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību pastāvīgās komitejas trīsdesmit astotajā sanāksmē

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums ir par lēmumu, ar kuru nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Konvencijas par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību pastāvīgās komitejas trīsdesmit astotajā ikgadējā sanāsmē, kas 2018. gada 27.–30. novembrī Strasbūrā, Francijā, notiks saistībā ar paredzēto pastāvīgās komitejas lēmuma pieņemšanu par diviem grozījumiem Konvencijas II pielikumā un III pielikumā.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību

1979. gada Konvencijas par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību (Bernes konvencija) ("nolīgums") mērķis ir aizsargāt Eiropas savvaļas augus un dzīvniekus un to dabīgos biotopus, jo īpaši ja to aizsardzībai ir vajadzīga vairāku valstu sadarbība. Tas ir starpvaldību līgums, kas noslēgts Eiropas Padomes aizgādībā. Nolīgums stājās spēkā 1982. gada 1. jūnijā. Eiropas Kopiena kopš 1982. gada 1. septembra ir nolīguma līgumslēdzēja puse¹. Patlaban nolīgumam ir 51 līgumslēdzēja puse, to vidū visas ES dalībvalstis.

2.2. Pastāvīgā komiteja

Pastāvīgā komiteja ir Konvencijas lēmējstruktūra ar pilnvarām novērtēt sugu saglabāšanās stāvokli un pēc tam pārskatīt sugu sarakstu konvencijas pielikumos. Tās funkcijas ir uzskaitītas nolīguma 13.–15. pantā. Komitejas sanāksmes notiek ne retāk kā reizi divos gados vai tad, kad to pieprasa līgumslēdzēju pušu vairākums. Ierasts, ka pastāvīgā komiteja tiekas katru gadu.

Savienības nostāja par pielikumu grozījumiem tiek noteikta ar Padomes lēmumu, kura pamatā ir Komisijas priekšlikums.

2.3. Paredzētais pastāvīgās komitejas akts

Nolīguma pastāvīgās komitejas trīsdesmit astotajā ikgadējā sanāsmē, kas 2018. gada 27.–30. novembrī notiks Strasbūrā, Francijā, ir paredzēts pieņemt lēmumu par diviem grozījumiem nolīguma II pielikumā un III pielikumā ("paredzētais akts").

Saskaņā ar nolīguma 17. pantu pielikumu grozījumus pieņem ar divu trešdaļu līgumslēdzēju pušu vairākumu. Tie stājas spēkā attiecībā uz visām līgumslēdzējām pusēm trīs mēnešus pēc to pieņemšanas pastāvīgajā komitejā, izņemot tad, ja viena trešdaļa līgumslēdzēju pušu ir cēlušas iebildumus. Ikviens grozījums stājas spēkā attiecībā uz līgumslēdzējām pusēm, kas nav cēlušas iebildumus.

Paredzētā akta mērķis ir grozīt nolīguma II pielikumu un III pielikumu, kā tas paredzēts nolīguma 17. pantā.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Ir ierosināti divi šādi grozījumi nolīguma pielikumos.

¹ Padomes 1981. gada 3. decembra Lēmums 82/72/EEK par to, ka jānoslēdz Konvencija par Eiropas savvaļas dzīvnieku, augu un dabisko biotopu aizsardzību (OV L 38, 10.2.1982., 1. lpp.).

1) Šveice ir ierosinājusi pazemināt vilka (*Canis lupus*) aizsardzības līmeni un pārvietot to no II pielikuma (īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas) uz III pielikumu (aizsargājamās dzīvnieku sugas – iespējama regulēšana).

Šveices priekšlikuma pamatojums ir tāds, ka vilku skaits Eiropā kopš konvencijas stāšanās spēkā ir ievērojami pieaudzis un tāpēc vairs nav vajadzīgs augsts aizsardzības līmenis. Šis grozījums atļautu vilku pārvaldību un kontroli (arī medības), un nevajadzētu ieviest izņēmumus saskaņā ar konvencijas 9. pantu. Tātad aizsardzības līmenis visām vilka populācijām teritorijās, kuras aptver konvencijas līgumslēdzējas puses, būtu zemāks neatkarīgi no to saglabāšanās stāvokļa un populācijas tendencēm. Šveices priekšlikums faktiski novestu pie šā mazākā kopsaucēja vilka populāciju saglabāšanai visā Eiropā, un tas nav saskaņā ar pašreizējo vilka aizsardzības statusu, kāds noteikts Biotopu direktīvā.

Nesens pētījums² liecina, ka no deviņām galvenokārt pārrobežu vilka populācijām Savienībā un tās kaimiņvalstīs tikai trīs ir “vismazāk apdraudētas”, savukārt sešas ir “neaizsargātas” vai “gandrīz apdraudētas”. Alpu rietumu un centrālās daļas populācija, kas sastopama Šveicē, IUCN Sarkanajā grāmatā ir novērtēta kā “neaizsargāta”.

Lai gan jāatzīst vilka un cilvēka līdzāspastāvēšanas problēmas, kas rodas vilku skaita un areāla atgūšanas rezultātā, pašreizējais Šveices priekšlikums pazemināt vilka aizsardzības statusu visā Eiropā, no zinātniskā un saglabāšanas skatpunkta raugoties, nav pamatots.

Ikvienam priekšlikumam mainīt vilka juridisko aizsardzības statusu Eiropā vajadzētu balstīties uz pilnīgu novērtējumu par tā ietekmi uz vilka saglabāšanās stāvokli visā Eiropā. Pieejamā informācija liecina, ka lielākajā daļā ES dalībvalstu, jo īpaši tajās, kur tas ir stingri aizsargāts, sugas saglabāšanās stāvoklis joprojām ir nelabvēlīgs.

Turklāt 2019. gadā ES dalībvalstis sniegs atjauninātus ziņojumus par vilka saglabāšanās stāvokli, kā tas prasīts Biotopu direktīvas 17. pantā. Tāpēc līdz brīdim, kad šāda informācija kļūst pieejama, Savienībai būtu jāatturas ieņemt nostāju attiecībā uz šo grozījuma priekšlikumu.

2) Norvēģija ir iesniegusi priekšlikumu baltvaigu zosi (*Branta leucopsis*) no II pielikuma (īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas) pārvietot uz III pielikumu (aizsargājamās dzīvnieku sugas – iespējama regulēšana). Priekšlikuma pamatā ir fakts, ka baltvaigu zoss kopējās populācijas apmērs laikā no 1980. gada līdz 2010. gadam ir palielinājies vairāk nekā desmitkārt (no 110 000 īpatņu uz 1 319 000 īpatņu), arī lauksaimniecības intensifikācijas dēļ, jo tās rezultātā ir kļuvis pieejams liels daudzums barības. Tāpēc sugai vairs nav vajadzīga stingra aizsardzība visā areālā.

Šis priekšlikums neatbilst pašreizējam baltvaigu zoss juridiskās aizsardzības statusam, kāds noteikts Putnu direktīvā, jo tā nav minēta II pielikumā (medījamās sugas). Suga ir iekļauta Putnu direktīvas I pielikumā (t. i., suga, kam jānosaka īpaši aizsargājamas teritorijas).

Lai reaģētu uz ļoti straujo populācijas pieaugumu un jo īpaši uz sugas izraisītajām problēmām (lauksaimniecībai nodarītais kaitējums un gaisa satiksmes drošības apdraudējums), saskaņā ar Nolīgumu par Āfrikas–Eirāzijas migrējošo ūdensputnu aizsardzību baltvaigu zosij tiek gatavots viensugas pārvaldības plāna projekts. Plāns nodrošinātu satvaru, kas areāla valstīs palīdzētu pieņemt lēmumus par atkāpju piemērošanu (nodrošinot arī regulāru novērtējumu par atkāpju kumulatīvo ietekmi) un par populācijas stāvokļa, kā arī lauksaimniecībai nodarītā kaitējuma un gaisa satiksmes drošības apdraudējuma monitorēšanu. Tas atvieglotu

²

http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/152040/AGRI%20NEWS%20Issue10_2018_29%20August.pdf.

informācijas koplietošanu un, iespējams, atkāpju pasākumu koordinēšanu starp areāla valstīm, lai palielinātu to efektivitāti un novērstu ar pārlidojuma ceļiem saistītas neparedzētas ietekmes. Plāns ir jāpieņem pirms nolīguma pušu septītās sanāksmes 2018. gada decembrī.

Lai reaģētu uz ļoti straujo šīs sugas populācijas pieaugumu un jo īpaši lai risinātu sugas radītās problēmas (lauksaimniecībai nodarītais kaitējums un gaisa satiksmes drošības apdraudējums), Norvēģijas izteiktais grozījuma priekšlikums Savienībai būtu jāatbalsta, lai konvencijas puses, kas nav ES dalībvalstis, varētu piemērot populācijas pārvaldības pasākumus, vajadzības gadījumā atļaujot arī šīs sugas medīšanu. Tomēr, tā kā grozījums Putnu direktīvas pielikumos patlaban nav paredzēts vai nav iespējams konvencijā prasītajā īsajā termiņā (90 dienas), Savienībai būs jānorāda, ka pagaidām tā piemēros stingrākus aizsardzības pasākumus, nekā paredzēts konvencijas 12. pantā.

Tāpēc Padomei ir jāpieņem lēmums par nostājām, kas saistībā ar pastāvīgās komitejas trīsdesmit astoto sanākumi Savienības vārdā ir jāņem attiecībā uz iepriekš izklāstītajiem grozījumu priekšlikumiem.

Paredzētā pastāvīgās komitejas lēmuma priekšmets saskaņā ar LESD 3. panta 2. punktu ir ES ekskluzīvā ārējā kompetencē, jo tas ietilpst jomā, kuru lielā mērā jau aptver kopīgi iekšējie noteikumi (t. i., Biotopu direktīva un Putnu direktīva).

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”³.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Pastāvīgā komiteja ir ar nolīgumu izveidota struktūra.

Akts, ko pastāvīgā komiteja tiek aicināta pieņemt, ir akts ar juridiskām sekām. No nolīguma 6. panta izriet, ka paredzētais akts būs saistošs starptautisko tiesību nozīmē. Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemamā lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā paredzētā akta mērķa un satura, attiecībā uz kuru ieņem nostāju

³ Eiropas Savienības Tiesas 2014. gada 7. oktobra spriedums, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Savienības vārdā. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet otrs nav būtisks, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz vidi.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam jābūt LESD 192. panta 1. punktam, lasītam kopsakarā ar 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Tā kā ar pastāvīgās komitejas aktu tiks grozīts nolīguma II un III pielikums, ir lietderīgi pēc pieņemšanas to publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas attiecībā uz grozījumiem konvencijas II un III pielikumā Eiropas Savienības vārdā jāieņem Konvencijas par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību pastāvīgās komitejas trīsdesmit astotajā sanāksmē

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu, lasītu kopsakarā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību (Bernes konvencija) ("nolīgums") Savienība noslēdza ar Padomes Lēmumu 82/72/EEK⁴, un tā stājās spēkā 1982. gada 1. septembrī.
- (2) Saskaņā ar nolīguma 17. pantu pastāvīgā komiteja var pieņemt lēmumu par grozījumu izdarīšanu nolīguma pielikumos.
- (3) Pastāvīgajai komitejai tās trīsdesmit astotajā sanāksmē 2018. gada 27.–30. novembrī ir jāpieņem lēmums par grozījumiem nolīguma II pielikumā un III pielikumā.
- (4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem pastāvīgajā komitejā, jo minētais lēmums būs Savienībai saistošs.
- (5) Norvēģija ir iesniegusi priekšlikumu baltvaigu zosi (*Branta leucopsis*) no nolīguma II pielikuma "Īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas" pārvietot uz III pielikumu "Aizsargājamās dzīvnieku sugas".
- (6) Jaunākā pieejamā zinātniskā informācija par baltvaigu zoss populāciju lielumu, sadalījumu un apdraudējumiem liecina, ka kopējā populācija laikā no 1980. gadiem līdz 2010. gadam palielinājusies vairāk nekā desmitkārt un suga nu ir drošā saglabāšanās stāvoklī.
- (7) Lai reaģētu uz ļoti straujo populācijas pieaugumu visā sugas areālā, Savienībai šis priekšlikums būtu jāatbalsta. Tomēr priekšlikums nav saskaņā ar pašreizējo baltvaigu zoss aizsardzības statusu, kāds noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīvā 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību. Tā kā grozījums minētās direktīvas pielikumos patlaban nav paredzēts vai nav iespējams konvencijā prasītajā īsajā termiņā (90 dienas), Savienība pagaidām piemēros stingrākus aizsardzības pasākumus, nekā paredzēts nolīguma 12. pantā.
- (8) Šveice ir iesniegusi priekšlikumu vilku (*Canis lupus*) no nolīguma II pielikuma "Īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas" pārvietot uz III pielikumu "Aizsargājamās dzīvnieku sugas".

⁴ OV L 38, 10.2.1982., 1. lpp.

- (9) Samazināt vilka populācijas aizsardzības statusu līdz zemākajam kopsaucējam, no zinātniskā un saglabāšanas skatpunkta raugoties, nav pamatoti. Jaunākā pieejamā zinātniskā informācija par Eiropas vilka populāciju lielumu, sadalījumu un apdraudējumiem liecina, ka no deviņām – galvenokārt pārrobežu – vilka populācijām Savienībā un tās kaimiņvalstīs tikai trīs ir “vismazāk apdraudētas”, savukārt sešas ir “neaizsargātas” vai “gandrīz apdraudētas”. Alpu rietumu un centrālās daļas populācija, kas sastopama Šveicē, *IUCN* Sarkanajā grāmatā ir novērtēta kā “neaizsargāta”.
- (10) Atjaunināta informācija par vilka saglabāšanās stāvokli Savienībā kļūs pieejama 2019. gadā no Biotopu direktīvas 17. pantā paredzētajiem ziņojumiem. Tāpēc līdz brīdim, kad šāda informācija kļūs pieejama, Savienībai būtu jātiecas atlikt pastāvīgās komitejas balsojumu par Šveices priekšlikumu,

(11)

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Konvencijas par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību pastāvīgās komitejas trīsdesmit astotajā sanāksmē, ir šāda:

- atbalstīt priekšlikumu baltvaigu zosi (*Branta leucopsis*) no konvencijas II pielikuma “Īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas” pārvietot uz III pielikumu “Aizsargājamās dzīvnieku sugas”. Savienība pagaidām piemēros stingrākus šīs sugas aizsardzības pasākumus, nekā paredzēts nolīguma 12. pantā;
- lūgt pārējo konvencijas līgumslēdzēju pušu atbalstu, lai balsošanu par priekšlikumu vilku (*Canis lupus*) no II pielikuma “Īpaši aizsargājamās dzīvnieku sugas” pārvietot uz III pielikumu “Aizsargājamās dzīvnieku sugas” atliktu līdz laikam, kad kļūs pieejama atjaunināta informācija par vilka saglabāšanās stāvokli Savienībā.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*